



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Martina Bobáka ve věci

žalobce: O. B., narozen X
státní příslušnost Alžírská demokratická a lidová republika
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na určení, že zásah spočívající v realizaci předání žalobce podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 navzdory včasné žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2023, č. j. OAM-435/DS-D04-D04-2023, jejíž součástí byl návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, byl nezákonný,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v realizaci předání žalobce podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 navzdory včasné žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2023, č. j. OAM-435/DS-D04-D04-2023, jejíž součástí byl návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, **byl nezákonný**.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V nynější věci se městský soud zabýval otázkou, zda je faktické předání cizince do jiného členského státu podle dublinského systému předtím, než soud rozhodne o jeho návrhu na přiznání odkladného účinku, nezákonným zásahem.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

2. Žalovaný vydal dne 25. 4. 2023 rozhodnutí č. j. OAM-435/DS-D04-D04-2023 (**rozhodnutí o předání**). Z něj vyplývá, že žalobce je občan Alžírsko berberské národnosti (*amazigh*). V roce

2002 odešel z Alžírsko, poté pobýval střídavě v Řecku a v Alžírsku, následně odjel do Maďarska a poté do Německa. Poté se přestěhoval do České republiky, kde žil s českou přítelkyní a s jejich dětmi (pro absenci dokladů ale není zapsán jako jejich otec).

3. Dne 9. 4. 2023 byl zadržen při nelegálním pobytu na území a byl zajištěn podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v rozhodném znění. Následným sejmutím jeho otisků prstů bylo v rámci systému EURODAC zjištěno, že již dne 27. 3. 2017 požádal o mezinárodní ochranu v Německu a ještě dříve – tj. 14. 5. 2013 a 12. 5. 2016 tak učinil i v Maďarsku. Žalovaný proto se žalobcem zahájil řízení o jeho předání podle § 11 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (**zákon o azylu**). Dospěl k závěru, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. [604/2013](#), kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (**nařízení Dublin III**), je Spolková republika Německo. Žalobce tam podle něj čtyři roky žil a žádal o azyl; Německo také svoji odpovědnost za žalobce přijalo dne 17. 4. 2023. V souladu s čl. 26 odst. 1 nařízení Dublin III proto žalovaný rozhodl o příslušnosti Německa k zpětnému přijetí žalobce.
4. K faktickému přemístění žalobce došlo dne 17. 5. 2023. Žalobce ovšem již dne 16. 5. 2023 podal proti rozhodnutí o předání žalobu, se kterou spojil návrh na přiznání odkladného účinku. Tuto žalobu projednal Krajský soud v Plzni. Odkladný účinek žalobě usnesením ze dne 14. 6. 2023, č. j. 33 Az 7/2023 - 26, nepřiznal. Rozsudkem ze dne 14. 7. 2023, č. j. 33 Az 7/2023 - 35, rozhodnutí o předání pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žaloba

5. Posléze podal žalobce nyní projednávanou zásahovou žalobu, jíž se brání proti tomu, že došlo k realizaci jeho předání do Německa předtím, než Krajský soud v Plzni rozhodl o jeho návrhu na odkladný účinek žaloby. Pokud by totiž byl odkladný účinek žalobě přiznán, k faktickému předání žalobce by dojít nemohlo. Takový přístup žalovaného je závažejší již z toho důvodu, že žalobce o možnosti podat žalobu (včetně s ní spojeného návrhu na přiznání odkladného účinku) výslovně poučil.
6. Nadto, zástupce žalobce informoval žalovaného o žalobě ještě v den jejího podání (tj. 16. 5. 2023), a to včetně toho, že s ní spojil návrh na přiznání odkladného účinku. I přesto ještě ve lhůtě pro podání žaloby (tj. do 19. 5. 2023) žalovaný předání žalobce realizoval. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný měl vyčkat na uplynutí lhůty k podání žaloby, resp. v případě podání návrhu na přiznání odkladného účinku na rozhodnutí soudu o takovém návrhu.
7. Závěrem proto navrhl, aby soud určil, že za takto popsanych okolností bylo faktické přemístění žalobce do Německa podle nařízení Dublin III nezákonné.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Zdůraznil, že podstatou dublinského systému je efektivní zajištění práva žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří se již z principu nacházejí v nelehké situaci. Účelem je proto posoudit žádost co nejrychleji.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

Z tohoto důvodu by i předání mělo proběhnout co nejrychleji, aby se mohl žadatel v cílové zemi co nejdříve podrobit řádnému řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, a tím zmírnit nejistotu s tím spojenou.

9. Žalovaný odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 2. 12. 2022, č. j. 2 Az 7/2021 - 38, podle kterého je zásadní, zda pochybení správního orgánu skutečně vedlo ke zkrácení práv žalobce. Podle žalovaného v projednávané věci k faktickému zkrácení práv žalobce nedošlo, jelikož Krajský soud v Plzni žalobě odkladný účinek nepřiznal. K realizaci předání by proto tak či tak došlo. Postupem žalovaného se celá situace zrychlila, přičemž se jen se ukázalo, že podmínky pro postup správního orgánu dány byly.
10. Jelikož se žalovaný přímo nevyjádřil ke skutkovým tvrzením žalobce ani je nijak nezpochybnil, soud ještě žalovaného přípisem ze dne 15. 9. 2023 vyzval, aby identifikoval nesporná skutková tvrzení. V odpovědi ze dne 21. 9. 2023 žalovaný potvrdil, že lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí o předání trvala do 19. 5. 2023, k transferu žalobce došlo dne 17. 5. 2023 a o odkladném účinku žaloby rozhodl Krajský soud v Plzni dne 14. 6. 2023. Oproti žalobě zdůraznil, že se o podání žaloby dozvěděl až po transferu žalobce – od zástupce žalobce se to měl dozvědět až 18. 5. 2023 v 8:28 hod., a to jen v podobě kopie dodejky datové zprávy krajskému soudu. Žalobce podle něj neposkytl potřebnou součinnost, k čemuž doplnil, že zákon o azylu neříká, že k transferu může dojít až po uplynutí lhůty k podání žaloby.

IV. Průběh ústního jednání

11. Soud nařídil ve věci ústní jednání, které se konalo dne 6. 11. 2023. Na něm soud nejprve shrnul podstatu věci a podání obou stran; ty při jednání setrvaly na výše rekapitulované argumentaci. Zástupce žalobce zdůraznil, že informace o podání žaloby, obsahující dodejku Krajskému soudu v Plzni, a sdělení o podání žaloby s návrhem na přiznání odkladného účinku, byla žalovanému dodána (a jelikož je orgánem veřejné moci i doručena) dne 16. 5. 2023; i kdyby neobsahovala uvedené sdělení, nemění to nic na povinnosti žalovaného s předáním vyčkat. Žalovaný odkázal na závěry Krajského soudu v Plzni, který nakonec odkladný účinek žalobě nepřiznal a rozhodnutí nerušil s tím, že by žalobce neměl být předán, ale pouze z důvodu nedostatečných závěrů ohledně toho, zda měl být předán do Německa či Maďarska. Žalovaný na jednání připustil, že datová zpráva zástupce žalobce mu byla dodána již 16. 5. 2023 po 17. hodině, podle něj však nelze po správním orgánu požadovat, aby zprávy přebíral i ve večerních hodinách; reálně se pak daná informace k odpovědné úřední osobě dostala až dne 18. 5. 2023. Žalovaný konečně dodal, že žalobce v rámci protokolu o převzetí rozhodnutí o předání indikoval, že nebude podávat námitky a s předáním souhlasí.
12. Soud dále konstatoval, že mu byl předložen správní spis ve věci předání žalobce. K důkazu pak z obsahu správního spisu provedl (i) oznámení žalovaného o průběhu řízení z 17. 4. 2023, (ii) protokol o předání rozhodnutí z 4. 5. 2023, vč. příloh (překlady arabského textu žalobce), (iii) rozhodnutí o předání, (iv) protokol o transferu do Německa ze 17. 5. 2023, (v) žalobu ke Krajskému soudu v Plzni z 16. 5. 2023 s návrhem na přiznání odkladného účinku, (vi) informaci uvedeného soudu žalovanému z 18. 5. 2023 o řízení ve věci této žaloby, (vii) podání žalobce – dodejku ve věci podání žaloby Krajskému soudu v Plzni s výstupem z informačního systému k historii datové zprávy, (viii) vyjádření žalovaného k žalobě a (ix) seznam spisového materiálu. Nad rámec toho dokazoval soud i (x) interní e-mailovou zprávou Bc. K. z oddělení Dublinského střediska žalovaného datovanou dnem 2. 11. 2023, jež se vztahovala k tomu, kdy se žalovaný s datovou zprávou žalobce z 16. 5. 2023 seznámil.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

13. Z podkladů předložených žalobcem soud provedl (xi) informaci žalobce – *Sdělení ve věci podání žaloby proti předání – B. (urgentní)*, kterým žalovaného informoval i o podání návrhu na přiznání odkladného účinku, s doručenkou datové zprávy žalovanému. Provedení jiných důkazů strany nenavrhovaly.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. V projednávané věci je namítaným postupem správních orgánů faktické přemístění do jiného členského státu ve smyslu nařízení Dublin III. Proti faktickému přemístění se lze bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 5. 2020, sp. zn. III. ÚS 3752/19, bod 23. a násl.). Pokud žalobce napadá faktický průběh předání, jeho způsob či načasování (a nikoli závěry samotného rozhodnutí o předání), je podání zásahové žaloby jediným prostředkem, jak se bránit – nejedná se o správní rozhodnutí a zákon nezná ani jiný prostředek nápravy.
15. Městský soud v Praze proto předmětnou žalobu projednal podle části třetí hlavy druhé dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ověřil přitom, že žaloba byla podána včas a je přípustná (§ 84 a 85 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba je rovněž **důvodná**.
16. Soud předesílá, že zákonnost rozhodnutí o předání žalobce není předmětem tohoto řízení (tím se zabýval Krajský soud v Plzni). Městský soud se v nynější věci zabývá výlučně tím, zda provedení faktického přemístění žalobce předtím, než soud rozhodl o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žaloby, bylo nezákonným zásahem. Za tímto účelem musel posoudit dvě základní otázky: i) zda bylo povinností žalovaného vyčkat na rozhodnutí soudu o návrhu žalobce na odkladný účinek žaloby, a ii) zda bylo faktické předání žalobce před rozhodnutím soudu v kontextu projednávané věci způsobilé samo o sobě přímo zasáhnout do práv žalobce.
17. Nutno totiž připomenout, že ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může poskytnout jen tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS).
18. Soud má za to, že všechny tyto podmínky byly naplněny. Postup žalovaného byl v rozporu s právními předpisy, přičemž již samotné nevyčkání rozhodnutí o odkladném účinku přímo zkrátilo žalobce na jeho právech. K těmto závěrům soud dospěl na základě následující právní úpravy:
19. Podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III „*pokud se členský stát, na jehož území se osoba podle čl. 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d) zdržuje bez povolení k pobytu a v němž nebyla podána žádná nová žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že je příslušný jiný členský stát v souladu s čl. 20 odst. 5 a čl. 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d), může tento jiný členský stát požádat o přijetí této osoby zpět*“.
20. Článek 27 odst. 3 nařízení Dublin III stanovuje různé možnosti odkladu přemístění při podání opravného prostředku – členské státy mohou stanovit právo do rozhodnutí ve věci setrvat v dožadujícím státu [písm. a)], automatický odklad [písm. b)], nebo [podle písm. c)], „*že dotčená osoba může v přiměřené lhůtě požádat soud o odložení výkonu rozhodnutí o*

přemístění, dokud nebude rozhodnuto o jejím odvolání nebo o přezkumu. Členské státy zajistí, aby účinný opravný prostředek v podobě odkladu přemístění byl v platnosti až do přijetí rozhodnutí o první žádosti o odklad. Jakékoli rozhodnutí o odložení výkonu rozhodnutí o přemístění musí být přijato v přiměřené lhůtě, která zároveň umožní důkladné a pečlivé posouzení žádosti. Rozhodnutí neodložit výkon rozhodnutí o přemístění musí obsahovat důvody, na nichž je založeno.“ (pozn. zvýraznění doplněno soudem)

21. Podle čl. 28 odst. 3 třetí pododstavec nařízení Dublin III platí, že „pokud je osoba **zajištěna** podle tohoto článku, **přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3“. (pozn. zvýraznění doplněno soudem)**
22. Podle § 11 odst. 2 zákona o azylu pak platí, že žalovaný rozhodne o předání do příslušného státu podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Na toto rozhodnutí se hledí jako na rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, a ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o azylu je proto vyloučen automatický odkladný účinek žaloby. Je tedy zřejmé, že zákonodárce zvolil možnost dle čl. 27 odst. 3 písm. c) nařízení Dublin III. Cizinec tak musí o odkladný účinek požádat.
23. Soud připomíná, že z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce mohl žalobu proti rozhodnutí o předání podat do 19. 5. 2023 [lhůta 15 dnů podle § 32 odst. 1 písm. a) bod 2. zákona o azylu]. Ve skutečnosti ji podal již dne 16. 5. 2023, a to společně s návrhem na přiznání odkladného účinku (viz vlastní žaloba a doručka datové zprávy Krajskému soudu v Plzni). Z provedeného dokazování rovněž vyplynulo, že ještě ten den odeslal zástupce žalobce prostřednictvím datové schránky žalovanému informaci o jejím podání. To je zřejmé z doručky datové zprávy ID X, kterou předložil žalobce a kterou soud provedl k důkazu. Z ní se podává, že předmětem zprávy je *Sdělení ve věci podání žaloby proti předání – B. (urgentní)*. Odesílatelem je zástupce žalobce, adresátem žalovaný. Zpráva byla podána 16. 5. 2023 v 17:11:44 hod., do datové schránky žalovaného dodána téhož dne v 17:11:45 hod. a doručena dne 17. 5. 2023 v 07:02:09 hod. (kdy se přihlásila odpovědná osoba, resp. příslušná aplikace). Vzhledem k tomu, že žalovaný je orgánem veřejné moci, bylo sdělení doručeno již jeho dodáním žalovanému, neboť se dostalo do jeho dispoziční sféry (srov. usnesení NSS ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 Afs 28/2010 - 79, č. 2131/2010 Sb. NSS, a samotnou informaci na doručence datové zprávy).
24. Zaslanou datovou zprávou mělo být sdělení žalobce o podání žaloby s návrhem na přiznání odkladného účinku (viz výše), jež soud rovněž provedl k důkazu. V něm žalobce informoval žalovaného o podání žaloby s návrhem na přiznání odkladného účinku a požádal, aby prozatím nebyly činěny kroky k předání žalobce do Německa. Přesto byl žalobce do Německa následující den předán, jak vyplývá mj. z protokolu o jeho předání.
25. Žalovaný uvedené původně zpochybňoval a tvrdil, že o podání žaloby a návrhu na přiznání odkladného účinku nebyl informován před realizací přemístění, ale až 18. 5. 2023, a to jen prostřednictvím kopie dodejky datové zprávy o podání žaloby Krajskému soudu v Plzni. Toto tvrzení je v rozporu s provedenými důkazy předloženými žalobcem a ani ve správním spisu pro něj není opora. V seznamu spisového materiálu se sice objevuje vložení dokumentu (*Dodejky o podání žaloby*) k uvedenému datu, nicméně tato dodejka byla žalovanému do datové schránky dodána dříve. To se podává z výstupu z informačního systému – historie

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

dokumentu, podle něhož byla zpráva poprvé zaregistrována systémem žalovaného již dne 17. 5. 2023 v 09:16:16 hod., přičemž pod bodem 2 se uvádí, že datum doručení je odlišné: 16. 5. 2023 v 17:11:45 hod. (což odpovídá doručence datové zprávy předložené žalobcem). Dodání datové zprávy zástupce žalobce již dne 16. 5. 2023 nadto žalovaný při ústním jednání sám připustil, vyplývá to i z interního e-mailu Bc. K. z oddělení Dublinského střediska žalovaného (podle ní byla informace odeslána již 16. 5. 2023, k oddělení se ovšem dostala 17. 5. 2023, k ní konkrétně pak 18. 5. 2023).

26. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že byt nemuselo být v technických možnostech žalovaného doručenu zprávu včas zpracovat a předat odpovědné úřední osobě, tato skutečnost nemůže jít k tíži žalobce. Technické zajištění zpracování datových zpráv je věcí a odpovědností žalovaného; soud musí vycházet z toho, kdy se informace o podání žaloby dostala do jeho dispoziční sféry. Tvrzení, že o podání žaloby v době realizace předání žalovaný nevěděl, tak bylo dokazováním vyloučeno.
27. Zároveň z provedeného dokazování vyplývá, že žalobce (jeho zástupce) zaslal žalovanému přílohou své datové zprávy nejen prostou dodejku k podání žaloby Krajskému soudu v Plzni, ale i samostatné sdělení o podání žaloby společně s návrhem na přiznání odkladného účinku a s žádostí o odložení předání, jež soud provedl k důkazu. Předně, sama datová zpráva žalobce žalovanému byla označena jako *Sdělení ve věci podání žaloby proti předání – B. (urgentní)*. Z výše uvedeného výstupu – historie dokumentu se pak podává i to, že přílohou datové zprávy byla nejen doručka (dodejka) k podání žaloby, ale právě i sdělení správnímu orgánu s příponou *.pdf*, jímž podle všeho bylo uvedené sdělení žalobce. Pro úplnost soud dodává, že k datové zprávě přiložené sdělení nebylo žalovaným založeno do správního spisu, shodu obou dokumentů tak nelze zpětně přesně ověřit. Nicméně i z předmětu Dodejky datové zprávy Krajskému soudu v Plzni (*Žaloba proti rozhodnutí o předání + OÚ – B. O.*) se podává, že byla podána žaloba i s návrhem na odkladný účinek.
28. Nemůže tak být pochyb o tom, že žalobce o podání žaloby a návrhu na přiznání odkladného účinku informoval ještě před realizací předání. Zároveň je zřejmé, a obě strany se na tom shodnou, že o návrhu na přiznání odkladného účinku bylo rozhodnuto až po předání žalobce dne 14. 6. 2023 (kdy byl návrh zamítnut).
29. Následně se tak soud zaměřil na posouzení i) právní otázky, tj. zda má správní orgán povinnost vyčkat na rozhodnutí o návrhu na odkladný účinek.
30. Odpověď na ni přitom vyplývá ze samotného textu nařízení Dublin III, konkrétně čl. 27 odst. 3 písm. c) ve spojení s čl. 28 odst. 3 třetí pododstavec. Unijní normotvůrce zde předpokládá zajištění účinného opravného prostředku, jehož součástí je i efektivní možnost odložení výkonu rozhodnutí (a to včetně doby do rozhodnutí o žádosti o odklad). Tvrdí-li tedy žalovaný, že bylo s ohledem na časovou efektivitu nutné provést přemístění hned, soud mu nemůže přisvědčit. Podání opravného prostředku spojeného s návrhem na přiznání odkladného účinku je nařízením Dublin III výslovně předvídáno a má i vliv na běh lhůty šesti týdnů k realizaci předání.
31. České správní soudy již dospěly k závěru, že uvedená lhůta šesti týdnů se počítá až od okamžiku, kdy skončil odkladný účinek opravného prostředku podle čl. 27 odst. 3 nařízení Dublin III, tedy v kontextu projednávané věci od okamžiku, kdy Krajský soud v Plzni nepřiznal žalobě odkladný účinek. Do té doby lze v podstatě hovořit o *de facto* automatickém odkladném účinku žaloby, jenž brání výkonu rozhodnutí o přemístění až do rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

soudu o odkladném účinku (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 156/2017 - 29, bod 24 a násl. či ze dne 1. 4. 2021, č. j. 9 Azs 4/2021 - 39). Pouze na okraj lze poznamenat, že lhůta šesti týdnů pro přemístění by v tomto případě začala běžet nejdříve dne 14. 6. 2023, přičemž by uplynula až ke konci července (rozsudek Krajského soudu v Plzni byl vydán 14. 7. 2023 – tedy ještě v rámci šestitýdenní lhůty pro přemístění).

32. V každém případě tak nemůže být pochyb o tom, že žalovaný až do vydání rozhodnutí Krajského soudu v Plzni o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku nemohl činit žádné kroky stran jeho předání do Německa. Zejména vůbec neměl jeho přemístění do Německa realizovat. Nemohl totiž předvídat, jak soud o návrhu na odkladný účinek rozhodne – zda jej přizná, či nikoliv. V zásadě jen na okraj k tomu soud dodává, že nemohl přehlédnout přípis samotného žalovaného, který v oznámení o průběhu řízení ze 17. 4. 2023 Policii ČR informoval o souhlasu Německa s předáním žalobce a upozornil, že po předání rozhodnutí bude mít žalobce 15 dní na podání žaloby a až poté bude možné předání realizovat (to implikuje, že nejen podání žaloby a návrhu na odkladný účinek, ale i trvající lhůta k jejímu podání, dle žalovaného představuje překážku předání cizince).
33. Otázkou ad ii) zůstává, zda výše popsané pochybení bylo způsobilé žalobce zkrátit na jeho právech a zda takový zásah dosahoval intenzity, aby bylo možné hovořit o nezákonném zásahu. Podle soudu do práv žalobce takto zasaženo bylo. Je zřejmé, že nařízení Dublin III zakládá právo na efektivní opravný prostředek/soudní přezkum rozhodnutí o přemístění. Soud poukazuje i na bod 19 jeho preambule, podle kterého je cílem stanovení právních záruk účinná ochrana práv této osoby v souladu (zejména) s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie (právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces). V kontextu českého právního řádu je tímto opravným prostředkem nepochybně žaloba proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s.
34. Každý, o jehož přemístění bylo rozhodnuto, má podle českého práva možnost požádat, aby do té doby, než bude rozhodnutí přezkoumáno, nemohlo být vykonáno, tj. nemohlo dojít k jeho faktickému přemístění. Žalobci přitom nebylo umožněno vyčkat na území České republiky na to, aby soud řádně posoudil jeho návrh a argumenty pro přiznání odkladného účinku. Pakliže soud v projednávané věci dospěl k tomu, že žalovaný byl povinen s přemístěním žalobce vyčkat až do vydání rozhodnutí o odkladném účinku, bylo faktické přemístění žalobce do Německa již dne 17. 5. 2023 nepochybně nezákonné a v rozporu s právy žalobce. Svým postupem žalovaný toto právo fakticky negoval, protože i kdyby návrhu žalobce vyhověl, ztratilo by takové rozhodnutí význam – žalobce již musel přemístění do Německa absolvovat.
35. Na uvedeném nemění nic ani skutečnost, že při převzetí rozhodnutí o předání dne 4. 5. 2023 žalobce podle všeho vyjádřil souhlas s předáním do Německa a avizoval, že nebude podávat námítky (tj. žalobu); uvedené se skutečně podává z protokolu o předání tohoto rozhodnutí a překladu arabského textu na něj připsaného. Tímto stručným prohlášením, činěným bez přítomnosti zástupce, se totiž žalobce nemohl vzdát práva na podání správní žaloby; ještě podstatnější je pak skutečnost, že žalobce skutečně žalobu podal a že tak učinil včas, přičemž o jejím podání žalovaného také včas informoval. Jeho předchozí vyjádření tak v důsledku toho ztratilo na významu.
36. Za nepřipadné má soud i tvrzení žalovaného, že k porušení procesního práva žalobce nedošlo, jelikož odkladný účinek nakonec přiznán nebyl. Soud upozorňuje, že žalobce se domáhá pouze určení toho, že zásah byl nezákonný v důsledku jeho „předčasného“ přemístění, nezákonnost bez dalšího neshledává v přemístění jako takovém, ale v nevyčkání Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

na posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku. To nemůže být zhojeno případným zamítnutím návrhu (odkaz na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 2 Az 7/2021 byl v tomto ohledu nepřiléhavý). Kromě toho v případě deklaratorní zásahové žaloby podle § 87 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (tzn. 17. 5. 2023); rozhodnutí o nepřiznání odkladného účinku bylo vydáno až 14. 6. 2023.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Lze tedy uzavřít, že pokud žalovaný žalobce přemístil před rozhodnutím soudu o návrhu na odkladný účinek, upřel žalobci jeho právo na účinný opravný prostředek. Je-li totiž s opravným prostředkem spojeno právo navrhnout odkladný účinek, je třeba vyčkat rozhodnutí soudu o (ne)přiznání odkladného účinku na základě konkrétně odůvodněného návrhu. V tomto ohledu soud upozorňuje, že žalobce se nebrání proti samotnému přemístění, ale proti jeho předčasnému provedení za situace, kdy využil svého práva požádat o odkladný účinek rozhodnutí o přemístění. Učinil-li jednou takový návrh, měl ve smyslu práva na účinný opravný prostředek právo dozvědět se, jak soud o jeho návrhu rozhodl. Faktické přemístění žalobce před rozhodnutím soudu o odkladném účinku proto upřelo žalobci jeho právo na účinný opravný prostředek.
38. Soud proto žalobu shledal důvodnou a podle § 87 odst. 2 s. ř. s. rozhodl o tom, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobce fakticky přemístil před rozhodnutím soudu o návrhu na přiznání odkladného účinku, jak je specifikováno ve výroku rozsudku, byl nezákonný.
39. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník řízení právo na náhradu nákladů. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl (nadto ani náhradu nákladů nepožadoval), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Ačkoli měl žalobce ve věci úspěch, ani jemu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalobce je totiž podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích od soudních poplatků osvobozen, soudní poplatek proto nehradil, a soud mu tak nemohl přiznat jeho náhradu. Žalobce byl zastoupený právnickou osobou dle § 35 odst. 5 s. ř. s. poskytující právní pomoc uprchlíkům nebo cizincům. Dle § 35 odst. 2 s. ř. s. má přitom právo na odměnu za zastupování účastníka v řízení před správním soudem pouze advokát, notář, daňový poradce či patentový zástupce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2015, č. j. [4 Ads 263/2014 - 60](#)). Žalobce ostatně náhradu nákladů nepožadoval a ani ji nevyčíslil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. listopadu 2023

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.